J. V. STALİN

SBKP(B)'DEKİ

SAĞ SAPMA ÜZERİNE

Çeviren:

Süheyla Kaya

Print

SBKP(B)'DEKİ
SAĞ SAPMA ÜZERİNE

Print

SBKP(B)'DEKİ SAĞSAPMA ÜZERİNE*

SBKP(B) MK ve MKK Plenumu'nda Konuşma Nisan 1929[1]

(Stenografik Tutanak)

Yoldaşlar! Buharin grubundan bazı yoldaşların, konuşmalarında kişisel momentler oldukça önemli bir rol oynamasına rağmen, ben bu kişisel momentlere girmeyeceğim. Bunlara girmeyeceğim çünkü, kişisel momentler önemsizdir ve bu önemsiz şeylerle uğraşmak zahmete değmez. Buharin, benimle arasında geçen şahsi yazışmalardan söz etti. Okuduğu bazı mektuplardan, daha dün kişisel dost olduğumuz, bugün ise politikada yollarımızın ayrıldığı anlaşılmakta. Uglanov ve Tomski'nin konuşmalarından da aynı tınılar duyuldu. Bu nasıl mümkün olur, demek istiyorlar: Bizler eski Bolşevikleriz ve aniden aramızda anlaşmazlıklar belirdi, artık birbirimize saygı gösteremiyoruz.

Bütün bu sızlanma ve feryatların beş kuruşluk değeri olduğuna inanmıyorum. Biz bir aile çevresi, bir kişisel dostlar loncası değil, işçi sınıfının politik partisiyiz. Kişisel dostluğun, davanın çıkarlarının önüne geçmesine izin vermemeliyiz.

Eğer kendimize, sadece ***yaşlı*** olduğumuz için eski Bolşevikler diyorsak, davamız çok kötü durumdadır,

---

* *Konuşmada, o zamanlar basında çıkan metinde yayınlanmamış otuz sayfadan fazla bir bölüm yeniden yer almıştır.*

Print

Doğru mu bu? Ne yazık ki doğru değil. Hatta bu, gerçeğin tam karşıtıdır. Gerçekten de, eğer ***bir*** çizgimiz varsa ve aramızda sadece nüans farkları varsa, neden Buharin, başta Kamanev olmak üzere dünkü Troçkistlere koşup, onlarla birlikte MK'ya ve onun Politbürosuna karşı fraksiyonel bir blok oluşturmaya çalıştı? Buharin'in orada, MK'nın "zararlı" çizgisinden, Buharin, Tomski ve Rikov'un, Parti MK'sıyla ilkesel görüş ayrılıklarından, MK Politbüro'sunun bileşiminin radikal biçimde değiştirilmesi zorunluluğundan söz ettiği olgu değil midir acaba?

Eğer ***bir*** çizgi varsa, Buharin neden dünkü Troçkistlerle MK'ya karşı entrika çevirmekte ve neden bu konuda Rikov ve Tomski tarafından desteklenmekte?

Eğer ***bir*** genel çizgi varsa, bu ***tek*** ortak genel çizgiyi izleyen Politbüro'nun bir kesiminin aynı genel çizgiyi izleyen Politbüro'nun öteki kesimine karşı fesat çıkarması nasıl mümkün olabiliyor?

Eğer ***bir*** ortak genel çizgi olsa böyle bir saf değiştirme politikası mümkün müdür?

Eğer ***bir*** çizgi varsa, baştan sona MK ve onun genel çizgisine karşı yönelmiş olan Buharin'in 30 Ocak Deklerasyonu, nasıl gündeme gelebildi?

Eğer ***bir*** çizgi varsa, Partinin küstahça ve son derece kaba iftiralarla suçlandığı 9 fiubat tarihli üçlü (Buharin, Rikov, Tomski) deklerasyon nasıl gündeme gelebildi? Bu deklerasyonda Parti, a) köylülüğün askeri-feodal biçimde sömürülmesi politikasıyla, b) bürokratizmin beslenmesi politikasıyla, c) Komintern'in parçalanması politikasıyla

Print

nel çizgi olsaydı, Politbüro'nun bir kesiminin, Parti MK'sının defalarca aldığı kararları uygulamayı sistematik olarak reddetmesi, Parti içinde altı ay çalışmayı sürekli sabote etmesi mümkün olabilir miydi? Gerçekten de ***tek*** ortak genel çizgimiz varsa, Politbüro'nun bir kesiminin gayretle uyguladığı bu dezorganize edici istifa politikası nasıl gündeme gelebildi?

Parti tarihimizde istifa politikasının örnekleri vardır. Örneğin, Ekim Devrimi'nin ertesi günü, Kamenev ve Zinovyev başta olmak üzere bazı yoldaşlar, kendilerine verilen görevleri reddetmiş ve Parti politikasının değiştirilmesi talebinde bulunmuşlardı. Bilindiği gibi, o günlerde bu yoldaşlar istifa politikalarını, Partimiz MK'sının, sadece Bolşeviklerden oluşan bir hükümet kurma politikasına karşı, Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerle koalisyon hükümeti kurulması talebine dayandırmışlardı. Ama o zamanlar, görev almama politikasının bir anlamı vardı, çünkü biri, sadece Bolşeviklerden oluşan bir hükümet kurulması, öteki ise Menşevikler ve Sosyal-Devrimcilerle bir koalisyon hükümeti kurulmasını savunan iki çizginin varlığına dayanmaktaydı. Bu açık ve anlaşılırdı. Fakat Buharinci muhalefetin, bir yandan genel çizginin birliğini ilan ederken, öte yandan, Ekim Devrimi döneminde Zinovyev ve Kamenev'den ödünç aldıkları istifa politikasını sürdürmeleri, her türlü mantıktan yoksundur.

İkisinden biri: Ya ***tek*** çizgi vardır — bu durumda Buharin ve arkadaşlarının istifa politikası anlaşılmaz ve açıklanamazdır; ya da iki çizgi vardır — bu durumda istifa politikası tamamen anlaşılır ve açıklanabilirdir.

Print

Komisyon, yukarıda söylenenleri göz önüne alarak, Buharin'in hatalarının politik değerlendirilmesiyle ilgili karar tasarısını, Politbüro ve MKK Prezidyumu'nun ortak oturumuna sunmaktan vazgeçmeyi mümkün görmekte, Politbüro ve MKK Prezidyumu'nun ortak oturumuna, mevcut bütün belgeleri (konuşmaların stenosu vs.) geri çekmeyi önermektedir.

Komisyon, Politbüro ve MKK Prezidyumu'na 'Pravda'nın sorumlu yazıişleri müdürü ve KEYK Sekreteri olarak normal bir şekilde çalışabilmesi için Buharin'e ihtiyacı olan bütün koşulları sağlamayı önerir."

Eğer gerçekten de ***tek*** çizgiye sahipsek ve sadece önemsiz nüanslardan ayrılıyorsak, Buharin ve arkadaşları bu uzlaşmayı neden kabul etmediler? Buharin ve arkadaşlarının bütün güçleriyle buna sarılmaları ve Parti içi durumdaki gerginliği gidermek ve Politbüro'da birlik içinde ve uyumlu bir çalışma atmosferi yaratmak için Politbüro'nun uzlaşma önerisini kabul etmeleri gerektiğini anlamak bu kadar zor mu?

Partinin birliğinden, Politbüro'da dostça çalışmadan söz ediliyor. Fakat gerçekten birliği isteyen ve çalışmada dostluğu amaçlayan herkesin bu uzlaşmayı kabul etmek zorunda olduğu açık değil mi? Öyle ise Buharin ve arkadaşları bu uzlaşmayı neden reddettiler?

Eğer ***tek*** çizgimiz olsaydı, ne üçlünün 9 fiubat tarihli deklarasyonu olabilirdi, ne de MK Politbüro'sunun uzlaşma önerisi, Buharin ve arkadaşları tarafından redde-

Print

arar, karşılıklı olarak birbirini dışlayan görüşler arasında yılan gibi kıvrılır ve bu görüşlerden hem biriyle hem ötekiyle 'hemfikir olmaya' çabalar, bu arada görüş ayrılıklarını, küçük değişiklik önerileri, kuşkular, iyi ve masum dileklerle vs. vs. sınırlandırır." *(4. Baskı, cilt VII, s. 373, Rusça.)*

Açıklık ve sarahatten korkan, gerçek durumun üstünü örtmeye, Parti içindeki gerçek görüş ayrılıklarını örtbas etmeye çalışan oportünistlerin fizyonomisi budur işte.

Evet yoldaşlar, ne kadar nahoş olursa olsun, gerçeğin gözünün içine doğrudan bakmasını bilmek gerekir. Adı doğrudan korkmak olan hastalığa yakalanmaktan bizi Tanrı korusun. Bolşevikler, tüm diğer partilerden, başka şeylerin yanısıra, doğrudan korkmamalarıyla, ne kadar acı olursa olsun, doğrunun gözünün içine bakmaktan korkmamalarıyla ayrılırlar. Ve bu noktada doğru, aslında bizim ortak bir çizgiye sahip olmadığımızdır. ***Bir*** çizgi var; Partinin çizgisi, devrimci, Leninist çizgi. Ama bu çizginin yanında bir başka çizgi daha var; Parti düşmanı deklarasyonlar, istifalar, Partiyi karalama, Partiye karşı gizli fesatlıklara girişme, parti düşmanı bir blok örgütlemek amacıyla, dünkü Troçkistlerle gizlice görüşmeler yapma yoluyla Parti çizgisine karşı mücadele eden Buharin grubunun çizgisi. Bu ikinci çizgi oportünist bir çizgidir.

Bu, diplomatik konuşmalarla ortak bir çizginin varlığı vs. vs. üzerine cafcaflı sözlerle, hiçbir şekilde gizlenemeyecek bir olgudur.

Print

buna hakkı yoktur— açıklanır. Partimizin önündeki yeni görevler konusunda, Buharinci muhalefetin sergilediği şaşkınlık ve çaresizlik de zaten bununla açıklanır.

Partimizdeki son olayları anımsayın. Partimizin son zamanlarda, ülkemizde meydana gelen sınıfsal değişikliklerle bağıntılı olarak gündeme getirdiği şiarları anımsayın. ***Özeleştiri*** şiarını, ***bürokratizme karşı mücadelenin*** şiddetlendirilmesi ***ve Sovyet aygıtının arındırılması*** şiarını, ***yeni ekonomik kadroların ve kızıl uzmanların yetiştirilmesi*** şiarını, ***kollektif çiftlik ve Sovyet çiftlikleri hareketinin*** güçlendirilmesi şiarını, ***Kulaklara karşı saldırı*** şiarını, ***üretimde maliyet fiyatlarının düşürülmesi*** ve ***sendikaların pratik çalışmasının*** temelden ***iyileştirilmesi*** şiarını, ***Partinin arındırılması*** şiarını vs. kastediyorum. Bu şiarlar bazı yoldaşlara akıl karıştırıcı ve başdöndürücü geldi. Fakat şu anda bu şiarların Partinin en gerekli ve en aktüel şiarları olduğu açıktır.

Konu, fiahti Olayı[2] ile ilgili olarak yeni ekonomik kadrolar sorununu, eski uzmanların yerini alacak işçi sınıfı içinden kızıl uzmanların yetiştirilmesi sorununu yeniden ortaya atmamızla başladı.

fiahti Olayı'yla ilgili olarak ortaya ne çıktı? Burjuvazinin kesin olarak yenilmekten henüz çok uzak olduğu, iktisadi inşamızda zararlı çalışmalar örgütlediği ve bundan sonra da örgütleyeceği, ekonomi, sendika ve kısmen de Parti örgütlerimizin sınıf düşmanlarımızın fesatçılığını göremediği, yani bizlerin sınıfsal uyanıklıklarını geliştirip sağlamlaştırarak örgütlerimizi bütün gücümüzle, bütün olanaklarla sağlamlaştırmak ve iyileştirmek zorunda olduğumuz ortaya çıkmıştır.

Print

çalışmasının gözden geçirilmesini, bu örgütlerin temelden canlandırılmasını ve bürokratizm unsurlarından temizlenmesini gerektirmiştir.

Sendikalar ve Sovyet aygıtında bürokratizme karşı mücadele şiarının öne çıkarılması bundandır.

Son olarak, Parti temizliği şiarı sorunu. Bizzat partiye gerekli keskinliği vermeden, Sovyet, ekonomi, sendikal ve kooperatif örgütlerinin sağlamlaştırılabileceğine, bunların bürokratizmin döküntülerinden temizlenebileceğine inanmak gülünç olurdu. Bürokratik unsurların, sadece ekonomi ve kooperatif örgütlerinde, sendika ve Sovyet örgütlerinde değil, aynı zamanda bizzat Parti örgütlerinde de yaşadığına hiç kuşku yoktur. Eğer Parti bütün bu örgütlerin önder gücüyse, işçi sınıfının tüm diğer örgütlerinin eksiksiz canlandırılması ve iyileştirilmesi için, Parti temizliğinin önkoşul olduğu açıktır. Parti temizliği şiarı bundandır.

Bu şiarlar tesadüfi midir? Hayır, tesadüfi değildir. Tesadüfi olmadıklarını kendiniz görüyorsunuz. ***Bunlar, kapitalist unsurlara karşı sosyalizmin saldırısı denen parçalanamaz zincirin zorunlu halkalarıdır.***

Bu şiarlar, herşeyden önce, sanayi ve tarımımızın sosyalizm temelinde yeniden yapılanması dönemiyle bağıntılıdır. Fakat ekonominin sosyalizm temelinde yeniden yapılanması nedir? Bu, ekonomideki kapitalist unsurlara karşı tüm cephe boyunca sosyalizmin saldırısıdır. Bu, ülkemiz işçi sınıfının, sosyalizmin kurulması yolunda son derece ciddi bir ilerlemesidir. Ne var ki bu yeniden yapılanmayı gerçekleştirmek için, herşeyden önce, hem

Print

gülünç olurdu.

Kulakın bugün Sovyet iktidarının politikasına karşı gösterdiği direnişin kökü burada yatmaktadır.

Fakat sosyalizmin saldırısına karşı kentte ve kırda kapitalist unsurların direnişi nedir? Bu, yeniye karşı eskiyi savunmak amacıyla, proletaryanın sınıf düşmanlarının güçlerini yeniden düzenlemesidir. Bu koşulların, sınıflar mücadelesinin keskinleşmesine yolaçmak zorunda olduğunu anlamak zor değildir. Ne var ki sınıf düşmanlarının direnişini kırmak ve sosyalizmin ilerlemesi için yolu açmak için, tüm diğerleri bir yana, bütün örgütlerimize gerekli keskinliği kazandırmak, onları bürokratizmden arındırmak, kadrolarını iyileştirmek ve işçi sınıfıyla köyün emekçi kesimlerinin milyonlarca kitlesini köyde ve kentteki kapitalist unsurlara karşı harekete geçirmek zorunludur.

Partimizin şu anki şiarları bu sınıfsal değişiklikler temelinde ortaya çıkmıştır.

Kapitalist ülkelerdeki sınıfsal değişiklikler için de aynı şeyler söylenmelidir. Kapitalizmin stabilizasyonunun değişikliklere maruz kalmadığını sanmak gülünç olurdu. Bu stabilizasyonun sağlamlaştığını ve kalıcılaştığını idia etmek ise, daha da gülünç olurdu. Gerçekte, kapitalizmin stabilizasyonunun her geçen ay, her geçen gün gittikçe altı oyulmakta ve sarsılmaktadır. Dış pazarlar ve hammaddeler uğruna mücadele, silahlanmaların artması, Amerika ile İngiltere arasındaki antagonizmanın derinleşmesi, SSCB'de sosyalizmin büyümesi, kapitalist ülkeler işçi sınıfının solculaşması, Avrupa ülkelerinde grevler ve sınıf

Print

karşılıyor. Onun için önündeki zorluklardan korkmuyor, çünkü bunların üstesinden gelmeye hazır.

Buharin grubunun talihsizliği, bu sınıfsal değişiklikleri görmemesi ve partinin yeni görevlerini kavramamasıdır. Ve tam da bunları kavramadığı için, tam bir çaresizlik içinde bulunuyor, zorluklar karşısında kaçmaya geri çekilmeye ve teslim olmaya hazır bulunuyor.

Yenisey gibi büyük bir nehirde fırtına öncesi balıkçıları gördünüz mü hiç? Ben defalarca gördüm. Bir grup balıkçı vardır ki, bastıran fırtına karşısında bütün güçlerini harekete geçirir, adamlarını cesaretlendirir ve teknesini soğukkanlılıkla fırtınaya karşı sürer: "Dümeni daha sıkı tutun çocuklar, dalgaları yarın, başaracağız!"

Bir grup balıkçı daha vardır ki, fırtınanın yaklaştığını hissederek cesaretini yitirir, sızlanmaya ve kendi saflarında moral bozukluğu yaratmaya başlar: “Eyvah, fırtına patlıyor, yere çökün çocuklar, teknenin zeminine yapışın, gözlerinizi kapayın, belki şu ya da bu şekilde kıyıya sürükleniriz.” *(Genel gülüşmeler.)*

Buharin grubunun zihniyet ve davranışının, panik içinde korkuya kapılarak zorluklar karşısında gerileyen balıkçıların zihniyet ve davranışına iki su damlası kadar benzediğini kanıtlamaya daha gerek var mı?

Biz, Avrupa'da yeni bir devrimci yükselişin önkoşullarının olgunlaşmakta olduğuna, bu durumun bize, komünist partiler içinde sağ sapmaya karşı mücadeleyi güçlendirmek ve sağ sapmacıları partiden kovmak, sağ sapmayı örtbas eden uzlaşmacılığa karşı mücadeleyi güçlendirmek, komünist partilerde sosyal-demokrat gele-

Print

Buharin'in, sağcıları komünist partilerden kovmak, uzlaşmacılığın üstesinden gelmek, komünist partileri sosyal-demokrat geleneklerden arındırmak gibi, giderek olgunlaşan yeni devrimci yükselişin yüklediği, Komintern'in yeni görevlerini görmediğini ve kavramadığını daha önce söylemiştim. Bu iddia, Komintern sorunlarındaki görüş ayrılıklarımızla tamamen doğrulandı.

Bu alanda görüş ayılıkları neyle başladı?

Olay, Buharin'in VI. Kongre'ye[3] sunduğu uluslararası durumla ilgili tezlerle gündeme geldi. Her zaman tezler, önceden SBKP(B) delegasyonunda görüşülürdü. Ancak bu kez, bu koşula uyulmadı. Öyle oldu ki, Buharin tarafından imzalanmış, SBKP(B) delegasyonuna yönelik tezler, aynı zamanda VI. Kongre'nin yabancı delegasyonlarına da verildi. Fakat tezler tam bir dizi noktada doyurucu bulunmadı. SBKP(B) delegasyonu tezlerde 20 civarında değişiklik yapmak zorunda kaldı.

Bu durum Buharin'i biraz müşkül bir duruma soktu. Ama suç kimde? Buharin'in, tezleri SBKP(B) delegasyonunda görüşülmeden önce yabancı delegasyonlara dağıtmaya ne gereği vardı? Tezlerin yetersizliği sözkonusuyken, SBKP(B) delegasyonu, değişiklikler yapmaktan vazgeçebilir miydi? Böylece SBKP(B) delegasyonu fiili olarak, yabancı delegasyonların, Buharin tarafından imzalanmış önceki tezlerin karşısına koymaya başladığı, uluslararası duruma ilişkin yeni tezler sunmuş oldu. Eğer Buharin tezlerini yabancı delegasyonlara vermekte acele etmeseydi, elbette bu sıkıntı verici durum ortaya çıkmayacaktı.

Print

runudur. Buharin'in tezlerinde sosyal-demokrasiye karşı mücadelenin, Komintern Seksiyonları'nın ana görevlerinden biri olduğundan söz edilmektedir. Bu elbette doğrudur. Ama yetersizdir. Sosyal-demokrasiye karşı mücadelenin başarıyla yürütülebilmesi için, sorunu sosyal-demokrasinin sözümona "sol" kanadına karşı, "sol" gevezeliklerle oynayan, bunlar sayesinde işçileri ustaca kandıran ve böylece işçi kitlelerinin sosyal-demokrasiye sırt çevirme sürecine ket vuran "sol" kanada karşı mücadele noktasında keskinleştirmek zorunludur. "Sol" sosyal-demokratları hezimete uğratmadan, bir bütün olarak sosyal-demokrasinin üstesinden gelmenin mümkün olamayacağı açıktır. Oysa Buharin'in tezlerinde "sol" sosyal-demokrasinin sorunu tamamen es geçirilmiştir. Bu elbette büyük bir eksikliktir. Bu nedenle SBKP(B) delegasyonu, Buharin'in tezlerinde gerekli değişikliği yapmak zorundaydı, daha sonra değişiklik Kongre tarafından da kabul edilmiştir.

Üçüncü sorun, Komintern Seksiyonları içinde uzlaşmacılık sorunudur. Buharin'in tezlerinde sağ sapmaya karşı mücadele etme zorunluluğundan söz edilmekte, ama sağ sapma karşısında uzlaşmacılığa karşı mücadeleye ilişkin tek söz bulunmamaktaydı. Elbette bu büyük bir eksikliktir. Mesele şudur: Sağ sapmaya karşı savaş açıldığında, sağ sapmacılar kendilerini her zaman uzlaşmacılar olarak ilan etmekte ve Partiyi zor duruma düşürmektedirler. Sağ sapmacıların bu manevrasının önünü almak için, uzlaşmacılığa karşı kararlı mücadele sorununu ortaya atmak zorunludur. Bu nedenle, SBKP(B) delegasyonu, daha sonra Kongre tarafından da kabul edilen

Print

rak —Thälmann yoldaşın Wittorf'un işlediği suçla hiçbir ilgisi olmamasına rağmen— Wittorf olayını Thälmann olayına dönüştürmeye ve Alman Komünist Partisi liderliğini devirmeye çalıştılar. Gazete haberlerinden de biliyorsunuz ki, uzlaşmacı Ewert ve Gerhart, o günlerde, Alman Komünist Partisi MK çoğunluğunu Thälmann yoldaşa karşı peşlerine takmayı geçici olarak başardılar. Ve ne oldu? Thälmann'ı liderlikten uzaklaştırdılar, para yemekle suçladılar ve Komintern Yürütme Komitesi'nin bilgisi ve onayı olmaksızın "uygun" bir karar yayınladılar.

Böylece, fiili olarak, Komintern VI. Kongresi'nin uzlaşmacılığa karşı mücadeleye ilişkin direktifinin uygulanması yerine, sağ sapmaya ve uzlaşmacılığa karşı mücadele etmek yerine, bu direktifin en kaba biçimde ihlal edilmesi, Alman Komünist Partisi'nin devrimci önderliğine karşı bir mücadele, Thälmann yoldaşa karşı bir mücadele, Alman komünistlerinin saflarında sağ sapmayı ***örtbas*** etmeyi ve uzlaşmacılığı ***sağlamlaştırmayı*** amaçlayan bir mücadele gündeme geldi.

Dümeni kırıp meseleyi düzeltmek, VI. Kongre'nin ihlal edilen direktifine yeniden geçerlilik kazandırmak, uzlaşmacılara hadlerini bildirmek yerine, Buharin ünlü mektubunda uzlaşmacıların bu darbesini onaylamayı, Almanya Komünist Partisi'ni uzlaşmacılara teslim etmeyi ve bir kez daha basına suçlu olduğunu açıklayarak Thälmann yoldaşı karalamayı öneriyor. Bunu yapan da kendisine Komintern'in "lideri" diyen biri! Evet, dünyada böyle "lider"ler var mı acaba?

MK, Buharin'in önerisini görüşmüş ve reddetmiştir. Elbette bu Buharin'in hiç hoşuna gitmedi. Ama suç kim-

Print

hiçbir belge sunmadı. Belgeler yerine Buharin, SBKP(B) delegasyonu üyelerine, Humbert-Droz'un KEYK Politik Sekretaryası'ndaki bilinen konuşmasını, daha sonra KEYK Prezidyumu'nca oportünist bir konuşma olarak nitelendirilen konuşmasını yolladı. Buharin, Humbert-Droz'un konuşmasını SBKP(B) delegasyonu üyelerine yollayarak ve bunu Thälmann'a karşı kanıt olarak tavsiye ederek, Neumann'ı geri çağırma ve Thälmann'a haddini bildirme yönündeki talebinin doğru olduğunu kanıtlamak istedi. Ama gerçekte bununla kanıtladığı şey kendisinin, tavrı KEYK tarafından oportünist tavır olarak değerlendirilen Humbert-Droz'la dayanışma içinde olduğudur.

Komintern sorunlarındaki görüş ayrılıklarımızın ana noktaları bunlardır, yoldaşlar.

Buharin, Komintern'in seksiyonlarında sağ sapma ve onun karşısında uzlaşmacılığa karşı mücadele ederek, Alman ve Çekoslovak Komünist Partilerini sosyal-demokratik unsurlar ve geleneklerden arındırarak, komünist partilerden Brandler ve Thalheimer'i ihraç ederek, Komintern'i "parçaladığımız"a, Komintern'i "mahvettiğimiz"e inanıyor. Oysa biz, böyle bir politika izleyerek ve sorunu sağ sapma ve sağ sapmayla uzlaşmacılığa karşı mücadele noktasında şiddetlendirerek Komintern'i sağlamlaştırdığımızı, onu oportünistlerden arındırdığımızı, Seksiyonlarını Bolşevikleştirdiğimizi, işçi sınıfını yaklaşan devrimci mücadelelere hazırlamak için Komünist Partilere yardım ettiğimizi söylüyoruz, zira Parti kendini pislikten arındırarak güçlenir.

Print

panik halinde korkuya kapılması bundandır.

a) Sınıf Mücadelesi Üzerine

Buharin grubunun bu körlüğünün ve bu çaresizliğinin teorik temelleri neredедir?

Bu körlük ve çaresizliğin teorik temeli, kanımca, Buharin'in ülkemizde sınıf mücadelesi sorununa yanlış, gayri-Marksist yaklaşmasıdır. Bununla, Buharin'in, Kulakların sosyalizme intibak etmesi yönündeki gayri-Marksist teorisini, proletarya diktatörlüğü koşulları altında sınıf mücadelesininin mekanizması konusundaki anlayışsızlığını kastediyorum.

Burada Buharin'in, "Sosyalizmin Yolu" adlı yazısından, Kulaklığın sosyalizme intibak etmesinin yer aldığı bölümden birkaç kez alıntı yapıldı. Ama hep bazı yerleri atlanarak. İzin verirseniz ben, tümünü okumak istiyorum. Buharin'in Marksist sınıf mücadelesi teorisinden ne kadar uzaklaştığını göstermek için bu gereklidir, yoldaşlar.

Dinleyin:

> "Kooperatifsel köylü örgütlerimizin esas ağı, Kulak tipi değil 'emekçi' tipi kooperatif hücrelerinden, genel siyasal organlarımızın sistemine ***intibak edecek ve bu yolla, sosyalist iktisadın birleşik zincirinin halkaları haline gelecek hücrelerden oluşacaktır. Öte yandan, Kulak tipi kooperatif yuvaları, aynı şekilde bankalar vs. aracılığıyla aynı sisteme intibak edecek, ama belli bir kerteye kadar, örneğin imtiyazlı işletmeler gibi, yabancı***

---

* *Altını ben çizdim.* —***J. St.***

Print

rısına göre, tüm bunlar alt üst oluyor, sömürücülerin ve sömürülenlerin sınıf çıkarları arasındaki uzlaşmaz çelişki kayboluyor, sömürücüler sosyalizme intibak ediyor.

Rosit: Bu doğru değil, proletarya diktatörlüğü önşart koşuluyor.

Stalin: Ama proletarya diktatörlüğü sınıf mücadelesinin en şiddetli biçimidir.

Rosit: Mesele de bu ya.

Stalin: Fakat Buharin'de kapitalistler tam da bu proletarya diktatörlüğüne intibak oluyorlar. Bunu neden anlamıyorsunuz Rosit? Eğer, kentte ve kırda kapitalistler, proletarya diktatörlüğü sistemine intibak edeceklerse, mücadele kime karşı yürütülecek, sınıf mücadelesi en şiddetli biçimiyle kime karşı yürütülecek?

Proletarya diktatörlüğü, kapitalist unsurlara karşı uzlaşmaz bir mücadele yürütmek, burjuvaziyi ezmek ve kapitalizmi kökünden koparıp atmak için gereklidir. Ama eğer kent ve kırdaki kapitalistler, imtiyaz sahipleri ve Kulaklar sosyalizme intibak ederlerse, proletarya diktatörlüğü hâlâ gerekli mi, eğer gerekliyse, hangi sınıfı ezmek için?

Rosit: Mesele de bu ya? Buharin'in intibak tezi sınıf mücadelesini önşart koşuyor.

Stalin: Görüyorum ki Rosit Buharin'e hizmet etmeye yemin etmiş. Ama kaş yapayım derken göz çıkarıyor, çünkü Buharin'i kurtarmak isterken tamamen batırıyor. Boşuna dememişler: "Akılsız dost akıllı düşmandan daha kötüdür." *(Genel gülüşmeler.)*

Print

Bu ne anlama gelir? Böylece NEP'çilerin sosyalizme intibak etme imkanını kabul etmiş mi oluyoruz? Elbette hayır. Ancak utanma duygusunu yitirmiş olanlar Lenin'in söylediklerini böyle yorumlayabilirler. Bunun anlamı, burjuvaziyi şu an yok etmediğimiz, mülkiyetine şu an el koymadığımız, bilakis, belli koşullar altında, yani kapitalistlerin sürekli kısıtlanması ve giderek ekonomik yaşamdan atılmasına yol açan proletarya diktatörlüğü yasalarına mutlak tabi olma koşulları altında, varlığını sürdürmesine izin verdiğimizdir.

Amansız bir sınıf savaşımı olmaksızın kapitalistleri defetmek ve kapitalizmin köklerini yok etmek mümkün müdür? Hayır, değildir.

Kapitalistlerin sosyalizme intibakı teori ve pratiğiyle sınıfları ortadan kaldırmak mümkün müdür? Hayır, mümkün değildir. Böyle bir teori ve pratikle sınıflar sadece korunur ve ebedileştirilir, çünkü bu teori Marksist sınıf mücadelesi teorisine aykırıdır.

Oysa Lenin'den alıntı, proletaya diktatörlüğü koşulları altında Marksist sınıf mücadelesi teorisine dayanmaktadır.

Buharin'in, Kulakların sosyalizme intibakı teorisiyle, Lenin'in amansız sınıf mücadelesi olarak diktatörlük teorisi arasında ortak ne olabilir? İkisi arasında hiçbir ortak yan olmadığı ve olamayacağı açıktır.

Buharin, proletarya diktatörlüğü altında, sınıfların ortadan kalkması için sınıf mücadelesinin ***sönmek*** ve ***ortadan kalkmak*** zorunda olduğunu düşünüyor. Oysa Lenin

Print

onu önemsemenin gereği yoktu: çeşitli yoldaşların yazıp çizdiklerinde az aptalca şeyler yok! Gerçekten de, son zamanlara kadar Buharin'in bu teorisiyle ilgilenmedik. Fakat son zamanlarda durum değişti. Son yıllarda gittikçe yayılan küçük-burjuva unsur, bu anti-Marksist teoriyi canlandırmaya başlamış ve ona aktüel bir karakter kazandırmıştır. fiimdi artık onun gizli bir varlık sürdürdüğü söylenemez. fiimdi Buharin'in bu gizli teorisi, Partimizin içinde sağ sapmanın bayrağı, oportünizmin bayrağı haline gelme hakkını talep ediyor. O nedenle artık, bu teoriyi önemsemeden geçip gidemeyiz. O nedenle, Partili yoldaşlarımızın sağ sapmaya karşı mücadelelerini kolaylaştırmak için, bu teoriyi yanlış ve zararlı bir teori olarak ezmekle yükümlüyüz.

b) Sınıf Mücadelesinin fiiddetlenmesi Üzerine

Buharin'in birinci hatasından doğan ikinci hatası, sınıf mücadelesinin şiddetlenmesi sorununa, kapitalist unsurların, Sovyet iktidarının sosyalist politikasına karşı direnişinin güçlenmesi sorununa yanlış, gayri-Marksist yaklaşımıdır.

Burada sözkonusu olan nedir? Kapitalist unsurların, ekonomimizin sosyalist sektöründen daha çabuk büyümesi, dolayısıyla da direnişlerini güçlendirerek sosyalist inşayı baltalaması mıdır? Hayır, bu değildir. Ayrıca kapitalist unsurların sosyalist sektörden daha hızlı büyüdüğü doğru değildir. Eğer böyle olsaydı, sosyalist inşanın yıkılmasına ramak kalmış sayılırdı.

Burada sözkonusu olan, sosyalizmin kapitalist unsurlara başarıyla saldırması, sosyalizmin kapitalist unsurlardan daha ***hızlı*** büyümesi, bundan dolayı kapitalist

Print

Stalin.) "Ne var ki böyle durumlar genellikle yerel Sovyet aygıtının henüz güçsüz olduğu yerlerde meydana gelmektedir. ***Bu aygıtın iyileştirilmesiyle***, Sovyet iktidarının bütün alt hücrelerinin sağlamlaşmasıyla, yerel Parti örgütlerinin ve köyde Komünist Gençlik Birliği örgütlerinin iyileştirilmesi ve güçlendirilmesiyle bu tür olaylar, çok açıktır ki, giderek seyrekleşecek ve nihayet ***tamamen yok olacaktır***."*

Buna göre sınıf mücadelesinin şiddetlenmesi aygıtla ilgili nedenlere bağlanmalı, alt örgütlerimizin işe yarayıp yaramadığıyla, güçsüzlüğü ya da güçlülüğü ile açıklanmalıdır.

Buna göre örneğin, fiahti'de burjuva entelektüellerinin, burjuva unsurların Sovyet iktidarına karşı direnişinin ve sınıf mücadelesinin şiddetlenmesinin bir biçimi olan sabotajları, sınıf güçlerinin karşılıklı ilişkisiyle, sosyalizmin büyümesiyle değil, aygıtımızın işe yaramazlığıyla açıklanmalıdır.

Buna göre, fiahti reyonundaki bozguncu faaliyet henüz kitlesel bir görüntü kazanmadığı sürece iyi olan aygıtımız, zararlı faaliyet kitlesel görüntü almaya başladığı anda aniden, herhangi bir nedenle işe yaramaz duruma gelmiş olmalıdır.

Buna göre, geçen yıla kadar, tahıl temininin kendiliğinden gerçekleştiği ve ülkemizde sınıf mücadelesinin özel bir şiddetlenmesi gözlenmediği sürece iyi, hatta mükemmel olan yerel örgütlerimiz, Kulakların direnişinin özellikle sert biçimler aldığı geçen yıldan beri, aniden kötüleşmiş ve tamamen işe yaramaz hale gelmiş

* *Altını ben çizdim.* —***J. St.***

Print

özdeşleştirmekte yatmaktadır. Fakat bu özdeşleştirme her türlü temelden yoksundur. Temelden yoksundur, çünkü eğer kapitalistler direniyorlarsa, bu hiç de bizden daha güçlü duruma geldikleri anlamını taşımaz. Durum tam tersidir. Çöken sınıflar bizden daha güçlü hale geldikleri için değil, tersine, sosyalizm onlardan daha hızlı büyüdüğü ve bizden daha güçsüz hale geldikleri için direnmektedirler. Ve tam da güçsüzleştikleri için, son saatlerinin yaklaştığını hissediyor, bütün güçleriyle, bütün olanaklarıyla direnmek zorunda kalıyorlar.

Bugünkü tarihsel anda sınıf mücadelesinin şiddetlenmesinin ve kapitalistlerin direnişinin mekanizması burada yatmaktadır.

Bu durum karşısında Partinin politikası nasıl olmalıdır?

Partinin politikası, işçi sınıfını ve köyün sömürülen kitlelerini uyandırmak, mücadele yeteneklerini yükseltmek, kentte ve köyde kapitalist unsurlara karşı, direnen sınıf düşmanlarına karşı onların mücadele hazırlıklarını geliştirmek olmalıdır.

Marksist-Leninist sınıf mücadelesi teorisi, başka şeylerin yanısıra, proletarya diktatörlüğünün düşmanlarına karşı işçi sınıfını seferber etmeyi kolaylaştırmasıyla sivrilir.

Buharin'in kapitalistlerin sosyalizme intibakı teorisi ve sınıf mücadelesinin şiddetlenmesi sorununa dair Buharinci kavrayışın zararlılığı nerede yatmaktadır?

İşçi sınıfını uyutmasında, ülkemizin devrimci güçleri-

Print

İşçi sınıfıyla köylülük arasındaki ittifak sorunsalında Marksist tavrımız sorununda bu durum, bizim için tayin edici öneme sahiptir. Bu, köylülükle ***herhangi bir*** ittifaka değil, yalnızca köylülüğün kapitalist unsurlarına karşı mücadeleye dayanan ***bir ittifaka*** ihtiyacımız var anlamına gelir.

Gördüğünüz gibi, Lenin'in, köylülüğün son kapitalist sınıf olduğu tezi, sadece işçi sınıfı ve köylülüğün ittifakı düşüncesine karşı olmamakla kalmaz, bilakis tam tersine, genelde kapitalist unsurlara, özelde de köyde köylülüğün kapitalist unsurlarına karşı yönelen, işçi sınıfı ve köylülüğün çoğunluğunun ittifakı olarak, bu ittifakın temelini oluşturur.

Lenin bu tezi, işçi sınıfı ve köylülüğün ittifakının ancak bu ittifak, köylülüğün bağrından çıkardığı kapitalist unsurlara karşı mücadeleye dayandığı durumda sağlam olabileceğini göstermek için ortaya atmıştır.

Buharin'in hatası bu basit meseleyi anlamaması ve bunu kabul etmemesidir, o köydeki sosyal gruplaşmaları unutmakta, ufkunda Kulaklar ve köy yoksulları kaybolmakta ve geriye sadece bir tek orta köylü kütlesi kalmaktadır.

Köylülükle ittifak sorununda, Troçkizmle Buharin grubu arasındaki fark neredediр? Troçkizmin, orta köylülük kitlesiyle ***sağlam*** ittifak politikasına ***karşı*** olmasında, Buharin grubunun ise bir bütün olarak köylülükle ***herhangi bir ittifaktan yana*** olmasındadır. İki düşüncenin de yanlış ve birbirinden değersiz olduğunu kanıtlamak gereksiz.

Print

bundandır. Ve, bu sadece teorik olarak doğru değildir. Bu yalpalamalar her gün, her saat pratikte de kendisini göstermektedir.

> "Emekçi olarak köylü", diyor Lenin, "sosyalizme eğilimlidir ve işçilerin diktatörlüğünü burjuvaların diktatörlüğüne tercih eder. Tahıl satıcısı olarak köylü, burjuvaziye, serbest ticarete, yani 'alışılmış', eski 'ezelden beri varlığını sürdüren' kapitalizme eğilim gösterir."*(4. baskı, cilt XXIX, s. 359, Rusça.)*

Bu nedenle, orta köylülükle ittifak ancak, kapitalist unsurları, bir bütün olarak kapitalizmi hedefliyorsa, ittifak içinde işçi sınıfının önder rolünü garantiliyorsa, sınıfların ortadan kaldırılmasını kolaylaştırıyorsa sağlam olabilir.

Buharin grubu bu açık ve basit şeyleri unutuyor.

d) NEP ve Pazar İlişkileri Üzerine

Buharin'in dördüncü hatası NEP (Yeni Ekonomik Politika) sorunu ile ilgilidir. Buharin'in bu konudaki hatası NEP'in iki tarafı olduğunu görmemesinden, sadece bir tarafını görmesinden kaynaklanıyor. 1921 yılında, NEP'i gündeme getirdiğimizde, sivri ucunu savaş komünizmine karşı, özel ticarete ***hiçbir*** serbestlik tanımayan bir rejim ve düzene karşı yöneltmiştik. NEP'in özel ticarette ***belli*** bir serbestlik anlamına geldiğini düşünüyorduk, hâlâ böyle düşünüyoruz. Buharin meselenin bu yanını farketmiş. Bu çok iyi.

Ama Buharin NEP'in bundan ibaret olduğunu sanıyorsa yanılıyor. Buharin NEP'in bir başka yanı daha olduğunu unutmuştur. Mesele, NEP'in, hiçbir şekilde, özel ticarette ***tam*** serbestlik, pazarda fiyatlarla ***serbestçe***

Print

çok daha gerçek olduğuna kuşku olamaz.

Küçük-burjuva unsurun tam da bu yönde NEP'in sağdan parçalanması yönünde çaba harcadığı unutulmamalıdır. Kulakların ve varlıklı unsurların, spekülatörlerin ve istifçilerin feryatlarıyla —yoldaşlarımızın birçoğunun bu feryatlara kulak asması pek seyrek olmuyor— NEP'i tam da bu yönden topa tuttukları anımsanmalıdır. Buharin'in bu ikinci gerçekten varolan tehlikeyi, NEP'in parçalanması tehlikesini görmemesi olgusu, onun küçük-burjuva unsurların baskısına yenildiğini ifade etmektedir kuşkusuz.

Buharin, pazarı "normalleştirmeyi", tahıl fiyatlarıyla bölgelere göre "oynamayı", yani tahıl fiyatlarının yükseltilmesini öneriyor. Bunun anlamı nedir? Bunun anlamı, onun Sovyet pazarı koşullarından memnun olmadığıdır, o, devletin pazardaki düzenleyici rolünü sıfıra indirmek istiyor; NEP'i sağdan parçalamaya çalışan küçük-burjuva unsura taviz vermeyi öneriyor.

Bir an için, Buharin'in önerilerine uyduğumuzu kabul edelim. Sonuçta ne olurdu? Diyelim ki sonbaharda, alım döneminin başlangıcında, tahıl fiyatlarını yükselttik. Ama pazarda, her zaman, tahıla üç kat fazla ödeyecek bir sürü spekülatör ve istifçi olacağı, onlar olsa olsa yaklaşık on milyon pud satın alırken biz yüzmilyonlarca pud alacağımızdan onlara ayak uyduramayacağımız için, tahıl sahipleri tahıllarını, fiyatların yeniden yükselmesini bekleyerek ellerinde tutacaklardır. Bunun sonucunda, devletin tahıl ihtiyacının özellikle ortaya çıktığı ilkbaharda, fiyatları yeniden yükseltmek zorunda kalacağız. Peki ama, tahıl fiyatlarını ilkbaharda yükseltmenin anlamı ne-

Print

Başka bir deyimle, sanayi malları ve tarımsal ürünlerin pahalılaşması rotasını tutmak zorunda kalırız.

Fiyatlarla böyle "oynama"nın, zorunlu olarak, Sovyet iktidarının fiyat politikasının tamamen tasfiye edilmesine, devletin pazardaki düzenleyici rolünün ortadan kaldırılmasına ve küçük-burjuva unsurun tamamen zincirlerinden boşanmasına yolaçacağını görmek zor değil.

Bu, kimin yararına olur?

Sadece kentte ve kırda varlıklı kesimlerin yararına olur, çünkü pahalı sanayi malları ve tarımsal ürünler, hem işçi sınıfının, hem de köy yoksulları ve varlıklı olmayan köylüler için yanına yaklaşılmaz olacaktır. Bu durum sadece Kulaklar, varlıklılar, NEP'çiler ve öteki zengin sınıfların yararına olacaktır.

Bu da bir ittifak, ama kendine özgü bir ittifak, kentte ve köyde varlıklı kesimlerle yapılan bir ittifak olacaktır. İşçiler ve köyün fakir katmanları çok haklı olarak bize, nasıl bir iktidar olduğumuzu, işçi-köylü iktidarı mı, yoksa Kulakların ve NEP'çilerin iktidarı mı olduğumuzu soracaklardır.

Pazarın "normalleştirilmesi" ve bölgelere göre tahıl fiyatlarıyla "manevra yapma"yı öneren Buharinci tez, işçi sınıfı ve köyün yoksul kesimleriyle bozuşmaya, kentte ve kırda varlıklı kesimlerle ittifaka gidilmesine yolaçmak zorundadır.

Partinin bu zararlı yola giremeyeceği açıktır.

Buharin'de NEP'le ilgili bütün kavramların nasıl bir-

Print

dırılması anlamında ileriye doğru atılmış büyük bir adım anlamına geldiğini kavramak bu kadar zor mu?

Buharin bu açık ve basit şeyleri kavramayı unutmuş.

e) "Haraç" Denilen fiey Üzerine

Buharin'in beşinci hatası (esas hatalarından sözediyorum), kentle kır arasındaki "makas" sorununda, "haraç" denilen sorunda, parti çizgisini oportünistçe tahrif etmesinde yatmaktadır.

Politbüro ve MKK Prezidyumu ortak oturumunda (fiubat 1929) "makas" sorununda alınan ünlü kararda sözkonusu edilen nedir? Bu kararda sözkonusu edilen, köylülüğün devlete ödediği olağan vergilerin, doğrudan ve dolaylı vergilerin dışında, endüstri ürünlerinin pahalı, ama tarımsal ürünlerin ucuz olması nedeniyle bir tür ek vergi ödemesidir.

Köylülüğün ödeyeceği bu ek verginin gerçekten varolduğu doğru mu? Evet, doğru. Bunu başka nasıl tanımlıyoruz? "Makas" olarak, sanayimizi daha hızlı geliştirmek amacıyla kaynakları tarımdan sanayiye "pompalamak" olarak tanımlıyoruz.

Bu "pompalama" gerekli mi? Eğer sanayinin hızlı gelişim temposunu gerçekten korumak istiyorsak, geçici önlem olarak bu "pompalama"nın zorunluluğu konusunda aramızda görüş ayrılığı yok. Sanayinin hızlı büyümesini ise ne pahasına olursa olsun sürdürmek zorundayız, çünkü bu, sadece sana-

Print

azalmaktadır.

Bu ek vergiyi "bir tür haraç" olarak tanımlamamız doğru mudur? Bu kayıtsız şartsız doğrudur. Bu tanımlamayla yoldaşlarımıza sürekli olarak ek verginin son derece kötü, istenmeyen ve uzun süre varlığını sürdürmemesi gereken bir şey olduğu anımsatılıyor. Köylülüğün ek vergilendirilmesini böyle tanımlayarak, bu ek vergiyi kendi isteğimizle değil, zorunluluğa boyun eğerek topladığımızı, biz Bolşeviklerin bunu mümkün olduğunca çabuk, mümkün olduğunca erken kaldırmak için tüm önlemleri almak zorunda olduğumuzu söylemek istiyoruz.

"Makas", "pompalama", "ek vergi" sorununun özü, yukarıda sözü edilen belgelerde "bir tür haraç" olarak tanımlanan konunun özü budur.

Buharin, Rikov ve Tomski, ilk önceleri, "haraç" sözcüğü hakkında mızmızlık etmeye çalıştılar ve Partiyi, köylülüğü askeri-feodal biçimde sömürme politikası gütmekle suçlamaya kalkıştılar. Ne var ki şimdi, körler bile, bunun, Buharincilerin Partimizi en kaba biçimde karalamaya çalışmasından başka bir şey olmadığını görüyorlar. Bugün artık, onlar bile, askeri-feodal sömürü saçmalığıyla kendilerini rezil ettiklerini sessizce kabul etmek zorunda kaldılar.

Zira ikisinden biri:

Ya Buharinciler, "makas"ın ve kaynakların tarımdan sanayiye "pompalanması"nın bugün mutlak bir zorunluluk olduğunu kabul ederler ve bu du-

Print

izin verilmemesi gerektiğini iddia etti. Parti MK'sının ve genelde Marksistlerin "haraç" sözcüğünü kullanabilmelerine öfkelendi, hayret etti. Fakat bu sözcük, Lenin yoldaş gibi bir Marksistin makalelerinde, çoktan beri yasallık kazanmışsa, bunda hayret edilecek ne var? Yoksa, Lenin, Buharin'in Marksistlere yönelttiği taleplere yeterli yanıt vermiyor mu? Öyleyse değerli yoldaşlar, bunu dobra dobra söyleyin.

Örneğin Lenin gibi bir Marksistin, "'Sol' Çocukluklar ve Küçük-Burjuvalık Üzerine" (Mayıs1918) adlı makalesini alın ve orada şu pasajı okuyun:

> "Birkaç binliğini itinayla saklayan küçük-burjuva, devlet kapitalizminin düşmanıdır, ve o bu binlikleri, yoksul halka karşı, her türlü genel devlet kontrolüne karşı, mutlaka kendisi için realize etmek ister; ne var ki binliklerin toplamı, sosyalist inşamıza zarar veren spekülasyon için pek çok milyarlık bir temel oluşturur. Diyelim ki, belli bir sayıda işçi, birkaç gün içinde, 1000'e eşit kılınabilecek bir değer miktarı üretti. Yine diyelim ki, bu miktardan 200'ü, küçük spekülasyonlarla, Sovyet iktidarının talimat ve kararlarına karşı, küçük mülk sahiplerinin her türlü yolsuzluğu ve hilesiyle kaybedildi. Sınıf bilinçli her içi, şunu söyleyecektir: Eğer daha büyük düzen ve örgütlülük sağlanması için 1000'den 300'ünü verebilseydim 200 yerine 300'ü seve seve veririm, çünkü bu 'haracı' daha sonra Sovyet iktidarı altında diyelim ki 100'e, 50'ye indirmek, düzen ve örgütlülük egemen olur olmaz, her türlü devlet tekeline karşı

Print

enerjisini yükseltip, geriliğimiz, "yeteneksizlerimiz" için, işçi sınıfının ödediği bu "haraç"ı mümkün olduğunca çabuk tasfiye etmeye yöneltmek için kullanmaktadır.

"Bir tür haraç" ifadesini kullanmakla iyi Marksistler arasında, Lenin yoldaşın yanında bulunduğum ortaya çıkmıştır.

Buharin burada, Marksistlerin literatürlerinde "haraç" sözcüğüne yer vermemeleri gerektiğini söyledi. Hangi Marksistleri kastediyor? Eğer Slepkov, Maratski, Petrovski, Rosit ve diğerleri gibi, Marksistlerden çok liberallere benzeyen —sözüm meclisten dışarı— Marksistlerden söz ediyorsa Buharin'in öfkesi tamamen anlaşılırdır. Fakat, örneğin Lenin yoldaş gibi gerçek Marksistlerden söz ediyorsa, bunlar arasında "haraç" sözcüğünün çoktan yasallık kazandığını, ama Lenin'in eserlerini pek tanımayan kendisinin burada karavana attığını kabul etmek zorundadır.

Fakat "haraç" sorunu bununla bitmiyor. Mesele şudur: Buharin ve arkadaşlarının, "haraç" sözcüğü üzerinde mızmızlanıp durmaları, köylülüğün askeri-feodal sömürülmesi politikasından dem vurmaları, tesadüf değildir. Hiç kuşku yok ki, askeri-feodal sömürü feryadıyla, Kulaklara karşı örgütlerimiz tarafından hayata geçirilen Parti politikamızdan son derece hoşnutsuz olduklarını ifade etmek istemişlerdir. Köylülüğün yönetilmesi hususunda Partimizin izlediği Leninist politikadan hoşnutsuzluk, tahıl alımı politikamızdan hoşnutsuzluk, var güçle kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftlikleri geliştirme politikamızdan hoşnutsuzluk ve nihayet, pazarı "zincirlerinden kurtarma" ve özel ticarete tam serbestlik tanıma arzusu — bütün bunlar, ifadesini Buharin'in köylülüğün askeri-feodal sömürülmesi politikası hakkındaki yaygarasında bulmuştur.

Print

parçalanmış ve dağınık biçimde işlendiğinin kanıtı değil de nedir? Oysa, dağınık, küçük işletmelerin karakteristik özelliği, teknik, makine, traktörden, tarım biliminin sonuçlarından gerekli ölçüde yararlanamaması ve üretimin düşük oluşudur.

Pazara sunulan tarımsal ürünlerin yetersizliği bundandır.

Kentle kır arasında, sanayi ile tarım arasında kopma tehlikesi bundandır.

Tarımın ilerlemesini sağlamak, sanayimizin gelişme temposuna uydurmak zorunluluğu bundandır.

Ve bu kopma tehlikesini ortadan kaldırmak için, yeni teknik temelinde tarımı ciddi biçimde yeniden donatmaya başlamak zorunludur. Ne var ki, tarımı yeniden donatmak için, dağınık bireysel köylü çiftliklerini, büyük çiftlikler halinde, kollektif çiftlikler halinde birleştirmek, tarımı kollektif çalışma temelinde inşa etmek, kollektifleri büyültmek, eski ve yeni Sovyet çiftliklerini geliştirmek, tarımın bütün ana dallarında kitlesel sözleşme biçimlerini sistematik şekilde uygulamak, yeni tekniğe egemen olmak ve çalışmayı kollektifleştirmek konusunda köylüye kolaylık sağlayacak Makine ve Traktör İstasyonları sistemini geliştirmek gerekmektedir — kısaca, küçük bireysel köylü çiftliklerini giderek kollektif büyük üretim temeline geçirmek gerekmektedir, çünkü bilimin sonuçlarından ve yeni teknikten tam olarak yararlanmayı ve tarımımızın hızla gelişmesini sağlamayı ancak ve yalnız toplumsal tipte büyük üretim başarabilir.

Elbette bu, yoksul ve orta köylülerin bireysel çiftliklerini ihmal edeceğimiz anlamına gelmez. Hayır, bu anla-

Print

Ne var ki köyün makine ve traktörle beslenmesi, eğer sanayimiz yüksek bir hızla geliştirilmezse olanaksızdır. Bu nedenle, tarımın kollektivizm temelinde yeniden yapılanması için sanayimizin hızlı gelişme temposu anahtar rolü oynamaktadır.

İttifakın yeni biçimlerinin anlamı ve önemi burada yatmaktadır.

Buharin grubu, ittifakın yeni biçimlerinin gerekliliğini lafta kabul etmek zorunda kalmıştır. Fakat bu, bu bayrak altında tam ***tersini*** gizlice yapmayı amaçlayan, özü sözüne uymayan bir şeydir. Gerçekte Buharin, ittifakın yeni biçimlerine karşıdır. Onun için hareket noktası, tarımsal üretimin yeniden yapılanmasının kaldıracı olarak sanayinin hızlı gelişme temposu değil, bireysel köylü iktisadının geliştirilmesidir. Onda önplânda olan, pazarın "normalleştirilmesi", pazarda tarımsal ürünlerin fiyatlarıyla serbestçe oynamaya izin verilmesi ve özel ticaretin tamamen serbest bırakılmasıdır. Kollektif çiftliklere karşı aldığı, MK Temmuz Plenumu'nda yaptığı konuşmada ve Temmuz Plenumu öncesi ortaya attığı tezlerde ifadesini bulan kuşkucu tavrın nedeni budur. Tahıl alımında Kulaklara karşı her türlü olağanüstü önlemi reddedici tavrı bundandır.

Buharin'in olağanüstü önlemlerden, şeytanın kutsal sudan korkması gibi korktuğu biliniyor.

Buharin'in, Kulakların bugünkü koşullar altında, yeterli tahılı gönüllü olarak, kendiliğinden teslim etmeyeceğini hâlâ anlayamadığı biliniyor.

Tahıl alımındaki çalışmamızın iki yıllık deneyimi

Print

kenin gıda maddesi ve hammadde ihtiyacının karşılanmasında üstün bir rol oynamaktadır ve oynamaya devam edecektir, ne var ki kendi başına bu artık yeterli değildir: Yoksul ve orta köylülerin bireysel çiftlikleri, tarımdan kapitalist unsurların sürülüp atılması ve bireysel köylülüğün giderek kollektif büyük çiftliklere, kollektif çalışmaya sevkedilmesini kolaylaştırmak için, kollektif çiftliklerin ve Sovyet çiftliklerinin geliştirilmesi, kitlesel ölçekte sözleşmeler imzalanması, Makine ve Traktör İstasyonları'nın daha çok geliştirilmesiyle ***tamamlanmalıdır.***

6— Ama bütün bunları gerçekleştirebilmek için herşeyden önce sanayinin, metalurji, kimya ve makine yapımı sanayiinin, traktör fabrikalarının, tarım makineleri fabrikalarının geliştirilmesini teşvik etmek zorunludur. Eğer bu yapılmazsa, ne tahıl probleminin çözümü, ne de tarımın yeniden yapılanması söz konusu olabilir.

Sonuç olarak: ***Tarımın yeniden yapılanmasının anahtarı, endüstrimizin hızlı gelişme temposunda yatmaktadır.***

Buharin'in plânı:

1— Sanayi mallarının, hammaddelerin, ekmeğin pahalılaşmasına yol açmasından korkmadan, pazarın "normalleştirilmesi", pazarda fiyatlarla serbestçe oynama ve tahıl fiyatlarının yükseltilmesi.

2— Kollektif çiftliklerin ve Sovyet çiftliklerinin gelişim temposu belli ölçülerde yavaşlatılırken, bireysel köylü çiftliklerinin her yönden geliştirilmesi (Buharin'in

Print

Devrimi dönemlinde, önceden gördüğüne hiç kuşku olamaz. VIII. Kongre'de (Mart 1919) kabul edilen programımıza bakmak yeterli. Bu programda, kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftliklerinin zorunluluğu açıkça hesaba katılmıştır.

Ne var ki salt Parti önderliğimizin kollektif çiftliklerin ve Sovyet çiftliklerinin gerekliliğini önceden görmesi, kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftlikleri için ***kitle hareketinin*** yaratılması ve örgütlenmesine yetmiyor. Dolayısıyla burada sözkonusu olan öngörü değil, kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftliklerinin kurulmasını ***gerçekleştirme*** plânıdır. Ve bu plânın gerçekleştirilmesi için, şimdiye kadar sahip olmadığımız, ancak son zamanlarda ortaya çıkan bir dizi koşullar gereklidir.

Mesele budur yoldaşlar.

Kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftlikleriyle ilgili kitlesel hareket plânını uygulamak için, herşeyden önce Parti liderliğinin, Parti ***yığınları*** tarafından desteklenmesi zorunludur. Bizim Partimiz ise bilindiği gibi milyonluk bir partidir. Dolayısıyla, geniş Parti üyesi kitleleri, Parti liderliğinin politikasının doğruluğu konusunda ikna etmek gerekmiştir. Bu birincisi.

Ayrıca bunun için, köylülüğün bağrında kollektif çiftlik yanlısı bir kitle hareketinin oluşması, köylülüğün kollektif çiftliklerden korkmaması, tersine, kollektif çiftliklere girerek kollektif çiftliklerin bireysel çiftliklere üstünlüğünü kendi deneyimi temelinde ikna olması gerekir. Bu ise belli bir zamanı gerektiren ciddi bir iştir. Bu ikincisi.

Bunun için gerekli olan bir başka şey de, devletin,

Print

açıdan teşvik etmeye hazır mıydı? Hayır, bunun için henüz hazır değildi. Parti üyesi kitleler arasında, ittifakın yeni biçimleri lehinde ciddi bir dönüşüm, tahıl alımında karşılaşılan ilk büyük zorluklarla başlamıştır. Partinin, kütlesi itibariyle, yeni biçimlerde birliği ve herşeyden önce kollektif çiftlikleri Sovyet çiftliklerini geliştirmeyi hızlandırmanın tüm zorunluluğunu hissetmeye başlaması, bu konuda MK'sını kararlılıkla desteklemesi için, bu zorlukları yaşaması gerekmişti. İşte size, daha önce sahip olmadığımız ve şimdi mevcut olan bir koşul.

İki ya da üç yıl önce, köylülüğün milyonlarca kitlesinin, kollektif çiftlikler ya da Sovyet çiftlikleri lehine ciddi bir haraketi var mıydı? Hayır, yoktu. Herkes, köylülüğün, iki-üç yıl önce, Sovyet çiftliklerine karşı düşmanca tavır aldığını, kollektif çiftliklere yararsız "komün"ler olarak kötü gözle baktığını bilir. Ya şimdi? Şimdi durum farklı. Şimdi artık, Sovyet çiftliklerini ve kollektif çiftlikleri, köylülüğü, tohumluk, damızlık hayvan, makine ve traktörle destekleyen bir kaynak olarak değerlendiren bir çok köylü kesimi mevcut. Bugün sözkonusu olan, makine ve traktör sağlamaktır, bu takdirde kollektif çiftlikler meselesi hızla gelişecektir.

Köylülüğün belli, ama oldukça önemli kesimlerinde bu ani değişiklik nereden kaynaklanmıştır? Bunu kolaylaştıran nedir?

Herşeyden önce kooperatiflerin ve kooperatif hareketinin gelişmesi. Hiç kuşku yok ki, kooperatiflerin, özellikle de köylüler arasında kollektif çiftlikler lehine psikolojik koşulları yaratan tarım kooperatiflerinin güçlü gelişimi

Print

de ancak son zamanlarda oluşmuştur.

Durum böyledir yoldaşlar.

Bu nedenle, ittifakın yeni biçimlerini geliştirmekte geç kaldığımız söylenemez.

g) Teorisyen Olarak Buharin

Sağ muhalefetin teorisyeni Buharin'in politikamızın temel sorunlarında önemli hataları esas itibariyle bunlardır.

Buharin'in Partimizin teorisyenlerinden biri olduğu söyleniyor. Bu elbette doğrudur. Ne var ki mesele, teori alanında onda birşeylerin yolunda gitmediğidir. Bunu, biraz önce açıkladığım, Parti teorisi ve Parti politikasında yaptığı bir dizi hatadan anlamak mümkün. Bu hatalar, Komintern sorunlarındaki hatalar, sınıf mücadelesi, sınıf mücadelesinin şiddetlenmesi, köylülük, NEP, birliğin yeni biçimleri sorunlarındaki bu hatalar — tüm bu hatalar tesadüfen yapılmış olamaz. Hayır, bu hatalar tesadüfi türden değildir. Buharin'in bu hataları, onun yanlış teorik görüşlerinden, teorik yetersizliklerinden kaynaklanmaktadır. Evet, Buharin bir teorisyendir, ama tam bir Marksist teorisyen değil, Marksist teorisyen olabilmek için daha bir sürü şey öğrenmesi gereken bir teorisyendir.

Lenin yoldaşın, teorisyen olarak Buharin üzerine yazdığı ünlü mektubuna atıfta bulunuluyor. Bu mektubu okuyalım:

> "MK'nın genç üyelerine gelince", diyor Lenin, "Buharin ve Pyatakov üzerine birkaç söz söylemek istiyo-

Print

li"[7] dergisinde Nota Bene imzasıyla Buharin'in, özünde Lenin yoldaşı hedef almış bir makalesi yayınlandı. Bu makalede Buharin şöyle yazıyor:

> "… Sosyalistlerle anarşistlerin farkını, birincilerin devlet yanlısı, ikincilerin ise devlet karşıtı olmalarında aramak tamamen yanlıştır. Fark, devrimci sosyal-demokrasinin, yani toplumsal üretimi merkezileştirmek, yani en ileri teknikle biçimlendirmek isterken, ademi-merkez anarşist üretimin, eski tekniğe ve işletme biçimine dönüş anlamına gelmesinde yatmaktadır…"

> "… Fakat kitlelerin eğiticisi olan, ya da en azından olması gereken sosyal-demokrasi için şimdi ilkesel devlet karşıtlığını ifade etmek her zamankinden daha gereklidir… Bugünkü savaş, işçi sınıfının ruhunda devletçiliğin ne kadar derin kök saldığını göstermiştir."

Lenin Buharin'in bu görüşlerini bir eleştiriye tabi tutar ve, 1916 yılında yayınlanan makalesinde şunları söyler:

> "Bu yanlıştır. Yazar, sosyalistlerin ***devlet hususunda*** tavrının anarşistlerden nerede ayrıldığı sorusunu soruyor, ama bu soruya ***değil, başka*** bir soruya, gelecekteki toplumun ekonomik temeli hususunda görüşlerinin nerede birbirinden ayrıldığı sorusuna yanıt veriyor. Elbette bu çok önemli ve gerekli bir sorudur. Ama bu, sosyalistlerle anarşistlerin devlet hususunda tutumlarındaki farklılıkta ***esas olanın*** unutulmasına yol açmamalıdır. Sosyalistler, modern devletin ve kurumlarının, işçi sınıfının kurtuluş mücadelesi için kullanılmasından, devletin kapitalizmden sosyalizme geçişin özel bir biçimi olarak kullanılmasından yanalar. Proletarya diktatörlüğü işte

Print

temin ediyorum ki burada sözkonusu olan, Buharin'e göre (anarşistlere göre de), işçilerin her türlü devlete, yani geçiş dönemi devletine, işçi sınıfı devletine de ilkesel karşıtlıklarını vurgulamak zorunda olduklarıdır.

İşçi sınıfının, proletarya diktatörlüğüne —bu da bir devlettir— ilkesel karşıtlık içinde olması gerektiğini, işçilerimize anlatmayı bir deneyin bakalım.

Buharin'in "Gençlik Enternasyonali"nde yayınlanan makalesinde ifade edilen bakış açısı, kapitalizmden sosyalizme geçiş döneminde devleti reddetme bakış açısıdır.

Buharin burada, "önemsiz" bir şeyi, işçi sınıfı eğer burjuvaziyi baskı altında tutmak ve sosyalizmi inşa etmek istiyorsa, kendi devletini kurmadan bunu başaramayacağı bütün bir geçiş dönemini gözden kaçırmaktadır. Bu birincisi.

İkincisi, Lenin yoldaşın o zamanlar eleştirisinde devletin "havaya uçurulması", "ortadan kaldırılması" teorisine hiç değinmediği yanlıştır. Lenin, biraz önce yaptığım alıntıdan anlaşılacağı gibi, bu teoriye yalnızca değinmekle kalmamış, aynı zamanda onu anarşist bir teori olarak şiddetle eleştirerek, karşısına, burjuvazinin yıkılmasından sonra, yeni devletin, proletarya diktatörlüğü devletinin ***kurulması*** ve ***kullanılması*** teorisini koymuştur.

Son olarak, devletin "havaya uçurulması" ve "ortadan kaldırılması" anarşist teorisini, ***proleter*** devletin "sönüp gitmesi", ya da ***burjuva*** devlet aygıtının "paramparça edilmesi", "parçalanması" Marksist teorisiyle karıştırmamak gerekir. Bazıları, bunların bir ve aynı

Print

gür halk devleti"nden söz etmek, katıksız bir saçmalıktır: Proletarya, devleti hâlâ ***kullandığı*** sürece (altı Engels tarafından çizilmiştir), onu ***özgürlük için değil, hasımlarını baskı altında tutmak için kullanır; özgürlükten söz edilebildiği anda, devletin devlet olarak varlığı sona erer.*** O nedenle biz, her yerde "***devlet***" (Engels tarafından altı çizilmiştir) yerine, Fransızca "Komün"ü son derece iyi karşılayan eski, güzel Almanca sözcük "Gemeinwesen"i koymayı öneriyoruz.'

Marx ve Engels'te, devlete ***karşı*** denebilecek en isabetli ve muhakkak ki en sert bölüm budur.

1— 'Devlet hakkında edilen bütün boş laflardan vazgeçilmeli'

2— ' Komün artık gerçek anlamda bir devlet ***değil***di.' (Peki ama neydi? Besbelli ki devletten devletsizliğe geçiş biçimi!)

3— Anarşistler gına getirircesine 'halk devleti'ni 'başımıza kaktılar'. (Demek ki Marx ve Engels Alman dostlarının bu açık yanılgısından utanıyorlar — fakat yine de, ***o günkü koşullar altında,*** çok haklı olarak, anarşistlerin hatalarıyla karşılaştırılamayacak kadar hafif bir hata olarak değerlendiriyorlardı. Bu NB!!)

4— Devlet, 'kendiliğinden dağılır ("çözülür") (Nota Bene) ve kaybolur'… (karşılaştır: daha sonra 'sönüp gitmek'), 'sosyalist toplum düzeninin gelmesiyle birlikte'…

5— Devlet, 'mücadelede, devrimde' ihtiyaç duyulan 'geçici bir kuruluştur'… (elbette ***proletaryanın*** ihtiyaç duyduğu)…

---

* *Lenin'de Almancadır*. ***—Almancaya çeviren***

Print

kavramını kullanma düşüncesinin doğruluğu, *ff)* bürokratik-askeri aygıtın 'parçalanması' gibi derin 'ebedi' doğrular ayırır.

Proletarya diktatörlüğünün, Almanya'nın açık oportünistleri (Bernstein, Kolb vs.) tarafından doğrudan doğruya, resmi program ve Kautsky tarafından ise, günlük ajitasyonda bundan hiç sözetmeyerek ve Kolb'la suç ortaklarının dönekliğini ***hoş görerek, dolaylı*** olarak reddedildiği de unutulmamalıdır.

1916'da Buharin'e şu yazıldı: 'Devlet üzerine düşüncelerini ***olgunlaştır***'. Ne var ki o düşüncelerini ***olgunlaştırmamış,*** Nota Bene olarak basına zorla girmiş ve Kautskycileri teşhir edecek yerde, hatalarıyla ***onlara yardım etmiştir***!! Ama aslında Buharin, doğruya Kautsky'den daha yakındır."[8]

Devlet sorunu üzerine teorik tartışmaların kısa öyküsü böyledir.

Meselenin apaçık olduğu düşünülebilir: Buharin yarı-anarşist hatalar işlemiştir — bu hataları düzeltip, artık Lenin'in izinden yürümenin zamanıdır. Fakat ancak Leninistler böyle düşünebilir. Buharin, görüldüğü üzere, bununla hemfikir değil. Tam tersine, yanılanın kendisi değil Lenin olduğunu, Lenin'in izinden yürüyenin ya da yürümesi gerekenin kendisi değil, bilakis tam tersine, Lenin'in Buharin'in izinden yürümek zorunda kaldığını iddia ediyor.

Buna ihtimal vermiyor musunuz, yoldaşlar? Öyleyse dinlemeye devam edin. 1916 yılında yapılan bu

Print

Buharin, Lenin'in ölümünden ***bir yıl*** sonra Lenin hakkında bunları yazıyordu.

İşte, daha çok şey öğrenmesi gereken bir teorisyenin, aşırı kendini beğenmişliğinin bir örneği!

Nadejda Konstantinovna'nın gerçekten de Buharin'le, Buharin'in burada sözünü ettiği şeyler hakkında konuşmuş olması gayet mümkündür.

Peki bundan çıkan sonuç nedir? Bundan çıkan sonuç sadece, Lenin'in, Buharin'in hatalarından kurtulduğunu ya da kurtulmaya hazır olduğuna inanmak için belli bir nedeni olduğudur. Hepsi bu. Fakat Buharin farklı düşündü. O andan itibaren, Marksist devlet teorisinin yaratıcısı, ya da herhalde, esin kaynağı olarak Lenin'in değil, kendisinin, yani Buharin'in görülmesi gerektiğine inanıyordu.

Şimdiye kadar kendimizi Leninist sayıyorduk ve hâlâ da öyle sayıyoruz. Fakat şimdi ortaya çıktı ki, gerek Lenin, gerekse de onun öğrencileri bizler meğer Buharinistmişiz. Bu biraz komiktir, yoldaşlar. Ama Buharin'in ölçüsüz hale gelmiş kibriyle uğraşmak sözkonusuysa, elden ne gelir!

Buharin'in, yukarıda sözü edilen yazıya düştüğü dipnotta dili sürçtüğü, aptalca bir şey söyleyip, sonra unuttuğu düşünülebilir. Fakat görüldüğü üzere bu doğru değil. Buharin'in söylediklerinde son derece ciddi olduğu anlaşılıyor. Lenin'in ***hataları*** ve Buharin'in ***doğru bakış açısından*** söz eden nottaki açıklama kısa süre önce, Buharin'in Lenin'e karşı ilk saldırısından iki yıl sonra, yani 1927'de, Maretski'nin Buharin üzerine yazdığı biyografik

Print

illüsyonu bu tamamen yanlış görüşü reddetmesine rağmen Rikov buradaki konuşmasında bunu savundu.

Sovyet ülkesinde emek üretkenliğinin artmasının Beş Yıllık Plân'ın merkezi düşüncesi olduğu doğru mudur? Hayır, doğru değildir. Bizim itiyacımız olan, ulusal emeğin üretkenliğinin ***herhangi*** bir artışı değildir. Bizim, ulusal emeğin üretkenliğinin ***belirli*** bir artışına, ***ekonominin sosyalist sektörünün, kapitalist sektör üzerinde üstünlüğünü sistematik olarak*** güvence altına alan bir artışa ihtiyacımız var. Bu merkezi düşüncenin unutulduğu bir Beş Yıllık Plân, Beş Yıllık Plân değil Beş Yıllık Saçmalıktır.

Genelde emek üretkenliğinin artmasına, gerek kapitalist gerekse de kapitalizm öncesi bütün toplumlar ilgi duyar. ***Sovyet*** toplumu, bütün öteki toplumlardan tam da, emek üretkenliğinin herhangi bir artışıyla değil, öteki biçimler karşısında, özellikle de ekonominin kapitalist biçimleri karşısında, ekonominin sosyalist biçimlerinin üstünlüğünü güvence altına alan, böylece kapitalist ekonomik biçimlerin alt edilip geriletilmesini sağlayan bir artışa ilgi duymasıyla ayrılır. Rikov ise ***Sovyet*** toplumunun gelişiminin Beş Yıllık Plân'ının bu gerçekten merkezi düşüncesini unutmuştur. Bu onun ilk teorik hatasıdır.

İkinci hatası, diyelim ki, kollektif işletmelerle, bireysel kapitalist işletme de dahil herhangi bir bireysel işletme arasında, ticaret bakımından fark gözetmemesi, ya da farkı kavramak istememesidir. Rikov, tahıl pazarında ticaret bakımından, tahıl tedariği bakımından kollektif çiftlikle özel tahıl sahibi arasında hiçbir fark görmediğini, tahılı bir kollektif çiftlikten mi, özel mülk sahibinden mi,

Print

için önereceğiniz bu ek yatırımları Beş Yıllık Plân'a almaya hazırız. Fakat ne oldu? Rikov'un tarımda ek yatırımlara ilişkin ek önerileri olmadığı ortaya çıktı. Sormak gerekiyor: Bu durumda, tarım için İki Yıllık Paralel Plân'a ne gerek var?

Rikov'a ayrıca şunları da söyledik: Beş Yıllık Plân'ın dışında, Beş Yıllık Plân'ın bir bölümünü oluşturan yıllık plânlar da var, tarımın kalkındırılması için getireceğiniz somut ek önerileri —eğer varsa—, ilk iki yılın yıllık plânları içine alalım. Fakat ne oldu? Rikov'un ek harcamalar üzerine önerecek böyle somut plânları olmadığı ortaya çıktı.

O zaman kavradık ki, Rikov'un iki yıllık plân önerisi tarımın kalkındırılmasını amaçlamıyor, bilakis Beş Yıllık Plân'a, gerçekliği olmayan, sadece kağıt üzerinde kalan bir nitelik kazandırmak. Beş Yıllık Plân'ın itibarını sarsmak isteğiyle ileri sürülüyor. "Gönülleri" tatmin etmek için, görünüş için — Beş Yıllık Plân, eylem için, pratik çalışma için — iki yıllık plân; Rikov'un stratejisi budur. Rikov bunu daha sonra, Beş Yıllık Plân'ın uygulanması sırasında, karşısına iki yıllık plânı çıkarmak, Beş Yıllık Plân'ı değişikliğe uğratıp, sanayi için yapılan harcamaları kısaltarak ve keserek iki yıllık plâna uydurmak için ortaya getirmiştir.

Rikov'un iki yıllık paralel plân önerisini neden reddettiğimizin gerekçeleri bunlardır.

i) Ekim Alanları Sorunu

Rikov burada, SSCB'deki ekim alanlarının sistemli olarak azalma eğilimi içinde olduğunu temin ederek, Par-

Print

olumsuz hava koşullarından etkilenmemiştir — ekim alanları sistematik olarak genişlemektedir.

Ekim alanlarının, bazı bölgelerde sistematik olarak genişlerken, bazı bölgelerde zaman zaman küçülmesi nasıl açıklanır? Parti politikasının, Ukrayna'da farklı, SSCB'nin doğusunda ya da merkezinde farklı olduğu iddia edilemez herhalde. Bu çok saçma, yoldaşlar. Burada hava koşullarının öneminin pek az olmadığı açıktır.

Kulakların, hava koşullarından bağımsız olarak, ekim alanlarını küçülttükleri doğrudur. Bunun "suç"u herhalde, yoksul ve orta köylü kitlelerini Kulaklara ***karşı*** destekleyen Parti politikasında olmalıdır. Peki, bundan çıkan sonuç nedir? Kendimizi köydeki bütün sosyal grupları, bu arada Kulakları da hoşnut edecek bir politika hayata geçirmekle yükümledik mi hiç? Eğer Marksist bir politika uygulamak istiyorsak, hem sömürücüleri, hem de sömürülenleri hoşnut edecek bir politika uygulayabilir miyiz? Köydeki kapitalist unsurların sınırlandırılması ve altedilmesini hedefleyen Leninist politikamız sonucunda, Kulakların ekim alanını kısmen azaltmalarında tuhaf olan nedir? Başka türlü olabilir mi?

Belki bu politika doğru değil — o zaman bu dobra dobra söylensin. Kendilerine Marksist diyen kişilerin Kulakların ekim alanını kısmen azaltmalarından korkuya kapılıp, bunu ekim alanlarının ***genel*** olarak azalması şeklinde göstermeye çalışması ve bu arada, Kulakların dışında, ekim alanlarını artırmış yoksul ve orta köylüler, ekim alanları hızlı bir tempoyla gelişen kollektif çiftlikler ve Sovyet çiftlikleri olduğunu unutması tuhaf değil mi?

Print

Ukrayna'nın bozkır kesimlerinde (don ve kuraklık nedeniyle) büyük ölçüde, Kuzey Kafkasya'da, Merkezi Kara Topraklar bölgesinde ve Kuzey Batı bölgesinde ise kısmen kötü mahsul alınmasıdır.

Geçen yıl Ukrayna'da Nisan'a kadar 200 milyon pud tahıl (çavdar ve buğday) tedarik etmemizin, fakat bu yıl sadece 26-27 milyon puda ulaşmamızın esas nedeni budur.

Buğday ve çavdar alımının Merkezi Kara Topraklar Bölgesinde sekizde bire, Kuzey Kafkasya'da ise dörtte bire düşmesinin nedeni de budur.

Doğuda bazı bölgelerde ise tahıl alımı bu yıl neredeyse iki katına çıkmıştır. Ne var ki bu artış, Ukrayna'da, Kuzey Kafkasya'da ve Merkezi Kara Topraklar Bölgesindeki tahıl azlığını kapatamazdı ve kapatmadı.

Ukrayna ve Kuzey Kafkasya'nın, normal hasat koşullarında, bütün SSCB'de satın alınan tahılın yaklaşık yarısını sağladığı unutulmamalıdır.

Rikov'un bu durumu görmezden gelmesi çok tuhaf.

Son olarak tahıl alımında karşılaştığımız geçici zorlukların ana momentini oluşturan ikinci husus. Köyün Kulak unsurlarının, Sovyet iktidarının tahıl alımında uyguladığı politikaya karşı direnişini kastediyorum. Rikov bu hususu atladı. Fakat bu momenti atlamak demek, tahıl alımında esas meseleyi atlamak demektir. Tahıl alımında son iki yılın deneyimi neyi göstermektedir? Ellerinde önemli tahıl fazlası bulunan ve tahıl pazarında

Print

ihtiyacının karşılanmasını kolaylaştırmakla kalmayız, aynı zamanda, Kulakların ekonomik ve politik olarak güç kazanmalarını engellemiş oluruz.

Bu tahıl fazlalarını almak için ne yapılmalıdır? Herşeyden önce, kendiliğindenlik zihniyeti zararlı ve tehlikeli bir şey olarak aşılmalıdır. Tahıl alımı ***örgütlenmelidir.*** Yoksul ve orta köylü kitleleri Kulaklara karşı seferber edilmeli ve Sovyet iktidarının, tahıl alımını güçlendirmeyi hedefleyen önlemlerinin, bu kitlelerce tam olarak desteklenmesi başarılmalıdır. Urallar ve Sibirya'da tahıl alımında, kendi kendini vergilendirme ilkesine göre uygulanan yöntemin önemi tam da, tahıl alımının güçlendirilmesi hususunda köyün emekçi kesimlerini Kulaklara karşı seferber etmeyi mümkün kılmasında yatmaktadır. Deneyim, bu yöntemin olumlu sonuçlar verdiğini göstermiştir. Deneyim, iki yönde olumlu sonuç aldığımızı göstermiştir: Birincisi, köyün varlıklı kesimlerinin elindeki tahıl fazlasını alıyoruz, böylece ülkenin ihtiyacını karşılamayı kolaylaştırıyoruz; ikincisi, bu sayede yoksul ve orta köylülüğün kitlelerini Kulaklara karşı seferber ediyoruz, politik açıdan aydınlatıyoruz ve onları köydeki güçlü milyonluk politik ordumuz olarak örgütlüyoruz. Bazı yoldaşlar bu son hususu dikkate almıyorlar. Halbuki Urallar ve Sibirya'da tahıl alımında kullanılan yöntemin önemli, hatta belki de en önemli sonucu, bu hususdur.

Fakat bu yöntem bazen Kulaklara karşı olağanüstü yöntemlerin uygulanmasıyla birleştirilmektedir, ki bu durum, Buharin ve Rikov'un komik feryatlarına yol açmaktadır. Fakat bunda kötü olan ne var? Sınıf düşmanımıza karşı, Kulaklara karşı, bazen, belli koşullar

Print

doğrultusunda iki saat ikna etmeye çalıştıktan sonra, ağzında piposuyla öne çıkan bir Kulakın; "oyna bakalım delikanlı, o zaman sana şöyle iki pud kadar tahıl veririm" dediğinden, bu gerçeklerden haberleri var mı acaba?

Bir ses: Domuzlar!

Stalin: Bu tür insanları ikna edin bakalım.

Evet yoldaşlar, sınıf sınıftır. Bu gerçek inkar edilemez. Urallar ve Sibirya'da kullanılan yöntem tam da orta ve yoksul köylüleri Kulaklara karşı harekete geçirmeyi, Kulakların direnişini kırmayı kolaylaştırdığı için, ve ellerindeki tahıl fazlasını Sovyet iktidarının organlarına teslim etmek zorunda bıraktığı için iyidir.

Buharin grubunun saflarında en çok duyulan moda sözcük, şimdilerde, tahıl alımında "aşırılıklar"dır. Bu sözcük, oportünist çizgilerini örtbas etmeye yaradığı için onlar tarafından durmadan kullanılıyor. Çizgilerini gizlemek istediklerinde genellikle şöyle diyorlar: Kulaklara baskı uygulanmasına karşı değiliz elbette, ama bu alanda gündeme gelen ve orta köylüyü vuran aşırılıklara karşıyız. Sonra, bu aşırılıkların yol açtığı "korkunç" sonuçlar üzerine hikayeler anlatılıyor, "köylüler"in mekupları, örneğin Markov gibi yoldaşların panikçi mektupları okunuyor, ve sonunda da şu sonuca varılıyor: Kulaklara uygulanan baskı politikasından vazgeçilmelidir.

Şunu bir dinleyin: Doğru bir politikanın uygulanmasında aşırılıklar görüldüğü ***için,*** öyle anlaşılıyor ki, ***bu doğru politikadan vazgeçilmelidir.*** Oportünistlerin bilinen tavrıdır bu: Doğru bir çizginin uygulanmasından aşırılıklara rastlandığı için, bu çizgi

Print

ithali sorununu birçok kez ortaya atıklarını söylemiştim. Rikov başlangıçta, 80 -100 milyon pud tahıl ithal etmekten söz ediyordu. Bu, yaklaşık 200 milyon ruble döviz demekti. Daha sonra, 50 milyon pud ithal edilmesi sorununu ortaya attı, bu da 100 milyon ruble karşılığı döviz demekti. Bunu reddettik ve sanayimiz için donatım ithal etmek üzere ayırdığımız dövizleri harcamaktansa, Kulaklara baskı yaparak hiç de az olmayan tahıl fazlalarını zorla almanın yeğ olduğuna karar verdik.

Şimdi Rikov cephe değiştiriyor. Kapitalistlerin bize krediyle tahıl vermek istediklerini, ama bizim güya almak istemediğimizi iddia ediyor. Elinden birçok telgraf geçtiğini, bunlardan, kapitalistlerin bize krediyle tahıl vermek istediklerinin anlaşıldığını söyledi. Meseleyi öyle koydu ki, sanki içimizde birileri, ya kapris nedeniyle, ya da anlaşılmaz herhangi bir nedenden ötürü krediyle tahıl almak istememektedir.

Bunlar aptalca şeyler, yoldaşlar. Batılı kapitalistlerin aniden duygulanıp, on milyonlarca pud tahılı neredeyse bedavaya, ya da uzun vadeli krediyle vermek istediklerine inanmak gülünçtür. Bu aptalca birşey, yoldaşlar.

Peki öyleyse sözkonusu olan nedir? Sözkonusu olan, çeşitli kapitalist grupların, altı aydan bu yana ağzımızı aradıkları, mali olanaklarımızı, kredi itibarımızın durumunu, kararlılığımızı öğrenmeye çalıştıklarıdır. Paris, Çekoslovakya, Amerika ve Arjantin'deki ticari temsilcilerimize başvurup, son derece kısa vadeli —üç ay, ya da en fazla altı ay— krediyle tahıl satmayı vaaddediyorlar. Amaçları, bize krediyle tahıl satmaktan çok, gerçekten

Print

mızde tahıl elde etmenin yeni olanaklarını ortaya çıkardığından değil, aynı zamanda, tahıl ithal etmeden yaparak ve kapitalist dünyanın haberalma ajanlarına red cevabı vererek, uluslararası durumumuzu sağlamlaştırdığımız, kredi itibarımızı yükselttiğimiz ve Sovyet iktidarının "yakında çökeceği" safsatalarını kesin biçimde çürüttüğümüz için de doğruydu.

Bu günlerde Alman kapitalistlerinin temsilcileriyle bazı öngörüşmeler yaptık. Bize 500 milyonluk bir kredi vermeyi vaadettiler, gerçekten de, kendi sanayileri için Sovyet siparişlerini garantilemek amacıyla bu krediyi vermenin zorunluluğunu anlamış görünüyorlar.

Bu günlerde, Sovyet iktidarının istikrarlı olduğunu, Sovyetlerden alacakları sanayi siparişlerini garantilemek için kredi vermenin uygun olacağını saptamak için, İngiliz Muhafazakâr-larının bir delegasyonu geldi.

Öyle inanıyorum ki, biraz önce sözünü ettiğim gerekli kararlılığı göstermeseydik, bu yeni kredi olanaklarına herşeyden önce Almanlardan, daha sonra da bir grup İngiliz kapitalistinden gelen önerilere sahip olamazdık.

Dolayısıyla, hayali tahılı, hayali uzun vadeli krediyle almayı güya kapris nedeniyle reddettiğimiz iddiasından söz edilemez. Önemli olan, düşmanlarımızın yüzünü tanımak, gerçek niyetlerini anlamak ve uluslararası durumumuzun sağlamlaşması için zorunlu dayanıklılığı göstermektir.

Tahıl ithalini, yoldaşlar, bu nedenlerle reddettik. Gördüğünüz gibi, tahıl ithali sorunu, kesinlikle Rikov'un burada gösterdiği kadar basit değildir. Tahıl ithali sorunu,

Print

söyledi. Bu doğru değil, yoldaşlar. Buharin grubu bir fraksiyonun bütün unsurlarını içermektedir. Orada hem platform hem de fraksiyoncu içe kapanıklık [gizlilik —ÇN] var, hem istifa politikası hem de MK'ya karşı örgütlü mücadele var. Eksik olan ne? Zaten apaçık ortadayken, Buharin grubunun fraksiyoncu karakteri gerçeğini neden gizlemeli? MK ve MKK Plenumu tam da burada, görüş ayrılıklarımız hakkındaki tüm gerçeği açıkça dile getirmek için toplandı. Gerçek, Buharin grubunun fraksiyoncu bir grup olduğudur. Hem de sıradan bir fraksiyoncu grup değil, —söylemek isterim— Parti içinde şimdiye kadar karşılaştığımız fraksiyoncu grupların en kötü ve en aşağılık olanıdır.

Acaristan'da meydana gelen son derece önemsiz huzursuzlukları, fraksiyoncu çıkarları için kullanmaya çalışmasından bile, bunu anlamak mümkün. Gerçekten de Acaristan'daki sözümona "ayaklanma"nın, Kronstadt ayaklanması gibi ayaklanmalarla kıyaslandığında kıymeti harbiyesi nedir? Kronstadt ayaklanmasıyla kıyaslandığında, Acaristan'daki "ayaklanma"nın, denizde bir damla kadar bile anlamı olmadığını sanıyorum. Troçkistlerin ya da Zinovyevcilerin, Kronstadt'taki bu ciddi ayaklanmayı MK'ya karşı, Partiye karşı kullandıkları durumlar olmuş muydu? Böyle durumların olmadığını itiraf etmek gerekir, yoldaşlar. Tam tersine, bu ciddi ayaklanma döneminde Parti içinde var olan muhalif gruplar, ayaklanmayı bastırmak için Partiye yardım etmişler, onu Partiye karşı kullanmaya kalkışmamışlardı.

Peki ya şimdi Buharin grubunun tavrı ne? Acaristan'da meydana gelen bu mikroskobik "ayaklanma"yı en

Print

değiştirilmesi, tahıl alımında ortaya çıkan krizin MK'ya karşı saldırıya geçmek için kullanılması üzerine gizlice yürüttüğü görüşmeler gibi bir olguyu alalım. MK'ya karşı tavrında Buharin'in "sadakat"i, "kusursuzluğu" bunun neresinde?

Bu tam tersine, bir Politbüro üyesinin, kendi Merkez Komitesi'ne karşı, Partisine karşı ***her türlü*** sadakati ihlal etmesi değil midir? Eğer bu MK'ya sadakatse, MK'ya ihanet neye denir?

Durmadan sadakatten, dürüstlükten söz eden Buharin, kendisine bir göz atmayı, MK'ya karşı Troçkistlerle gizlice görüşmeler yapıp bu yolla kendi Merkez Komitesi'ne ihanet ederek, sadakatin en temel gereklerini alçakça ihlal edip etmediğini düşünmeyi neden denemiyor?

Buharin burada, Parti MK'sında kollektif önderlik olmadığından söz etti ve bizi MK Politbürosu çoğunluğunun, kollektif önderliğin gereklerini ihlal ettiğine ikna etmeye çalıştı.

Elbette, Plenumumuz çok şeye katlanıyor. Buharin'in bu utanmazca ve ikiyüzlü açıklamasına da katlanabilir. Ne var ki, Plenumda, MK çoğunluğuna karşı bu biçimde ortaya çıkmaya kalkışmak için, insanın her türlü ar duygusunu yitirmiş olması gerekir.

Gerçekten de, devlet arabasına koşulmuş olan ve bütün gücünü toplayarak arabayı ileri götüren MK çoğunluğu, Buharin grubuna, kendisine bu zorlu işte yardım etmesini rica ediyorsa, ama, Merkez Komitesi'ne sadece yardım etmemekle kalmayan Buharin grubu, MK'yı her biçimde engelliyor, ayağını kaydırmaya

Print

MK'nin Brest Barışı koşullarını kabul etmenin zorunluluğuna ilişkin karar aldıktan sonra, Brest Barışı döneminde olmuştu.

Buharin'in sadakati ve kollektif yönetimi budur işte.

Rikov burada, kollektif çalışmanın zorunluluğundan söz etti. Bu arada Politbüro çoğunluğunu ima ederek, kendisi ve yakın arkadaşlarının kollektif çalışmadan yana, Politbüro çoğunluğunun ise kollektif çalışmaya karşı olduğunu iddia etti. Ama iddialarını doğrulayacak tek bir olgu ileri sürmedi.

Rikov'un uydurduğu masalın yüzünü açığa çıkarmak için, Rikov'un kollektif çalışmadan ne anladığını gösteren bazı olgular, bazı örnekler vermeme izin verin.

Birinci örnek. Amerika'ya altın ihraç edilmesi meselesini biliyorsunuz. Belki de bir çoğunuz, bu altının Halk Komiserleri Konseyi ya da MK kararıyla, veya MK'nın onayıyla ya da bilgisi dahilinde Amerika'ya ihraç edildiğine inanıyordur. Fakat bu doğru değil, yoldaşlar. MK ve Halk Komiserleri Konseyi'nin bununla hiçbir ilgisi yok. Bizde, altının, MK'nın onayı olmaksızın ihraç edilemeyeceği yönünde bir karar var. Ne var ki bu karar ihlal edilmiştir. Peki, altın ihraç etme iznini kim vermiştir? Ortaya çıkıyor ki, altın ihracı, Rikov'un vekillerinden birinin izniyle, Rikov'un bilgisi dahilinde, onun onayıyla yapılmıştır.

Print

saldırısını güçlendirdiği, Kulaklara karşı yoksul ve orta köylü kesimlerin örgütlenmesine ağırlık verdiği bir dönemde, RSFSC Ekonomi Konseyi, orta köylülere makine temin etmenin normunu ***düşürürken,*** köyün üst tabakalarına makine temin etme normunu ***yükseltme*** kararı alıyor.

Ve buna da Leninist, komünist politika deniyor!

MK, bu olaydan haberdar olur olmaz, Ekonomi Konseyi'nin kararını kaldırmıştır. Peki ama bu anti-Sovyet kararı kim onayladı? Rikov'un temsilcilerinden biri, Rikov'un bilgisi ve onayıyla elbette.

Kollektif çalışma bu mu acaba?

Bu örnekler, Rikov ve vekillerinin kollektif çalışmadan ne anladıklarını göstermek için yeterlidir sanırım.

c) Sağ Sapmaya Karşı Mücadele Üzerine

Buharin, kendi deyimiyle, Parti örgütlerimiz tarafından "dayak atılan" üç Politbüro üyesinin "sivil infaz"ından söz etti. Partinin, hatalarını basında ve toplantılarda eleştirerek üç Politbüro üyesi Buharin, Rikov ve Tomski'yi bir "sivil infaz"ın kurbanı kıldığını söyledi. Dediğine göre, üç Politbüro üyesi bu esnada susmaya "zorlanmıştı".

Hepsi saçmalık, yoldaşlar. Bunlar, Partiyi, sağ sapmaya karşı mücadelede dezorganize etmeye çalışan liberalleşmiş bir komünistin sözleridir. Buharin'e göre şöyle olmalıdır: O ve arkadaşları, derin sağ oportünist hatalara düştüklerinde, Partinin, bu

Print

inşamızın zorlukları karşısında yelkenleri suya indirmeye çalışan sağ sapmacıların, bu kurmayın içinde serbestçe varlıklarını ve faaliyetlerini sürdürmelerine izin verirsek bu ne anlama gelecektir? Bu, devrime sırt çevirmeye, sosyalist inşamızı dezorganize etmeye, zorluklardan kaçmaya, mevzileri kapitalist unsurlara teslim etmeye hazır olduğumuz anlamına gelmez mi?

Buharin grubu, sağ sapmaya karşı mücadeleden vazgeçmenin, işçi sınıfına ihanet, devrime ihanet olduğunu anlamıyor mu?

Buharin grubu, sağ sapma ve onunla uzlaşmacılığın üstesinden gelmeden, önümüzdeki zorluklarla başa çıkabilmemizin, ve bu zorluklarla başa çıkmadan sosyalist inşada tayin edici zaferler kazanmamızın olanaksız olduğunu anlamıyor mu?

Bütün bunlardan sonra, üç Politbüro üyesinin acınaklı "sivil infazı" sözlerinin ne değeri var?

Hayır, yoldaşlar, Buharinciler, "sivil infaz" gibi liberal saçmalıklarla Partiyi korkutamayacaklar. Parti onlardan, sağ sapma ve onunla uzlaşmacılığa karşı, Partimiz MK'sının bütün üyeleriyle birlikte kararlılıkla mücadele etmelerini talep ediyor. Buharin grubundan bunu, işçi sınıfının seferber edilmesini kolaylaştırmak, sınıf düşmanlarının direnişini kırmak, sosyalist inşamızın önündeki zorlukların kararlılıkla üstesinden gelmeyi örgütlemek için talep

Print

NOTLAR

[1] SBKP(B) MK ve MKK Plenumu 16-23 Nisan 1929 tarihleri arasında toplandı. Plenum şu sorunları ele aldı: 1— parti içi meseleler; 2— XVI. Birlik Parti Konferansı'nın sorunları; 3— Parti'nin temizlenmesi üzerine. Plenum, MK Politbürosu'nun ve MKK Prezidyumu'nun 9 fiubat 1929 tarihli ortak oturumunda kabul edilen, Parti içi meseleler üzerine kararı onayladı ve özel bir kararla Buharin, Rikov ve Tomski'nin sağ oportünist faaliyetini mahkûm etti. Plenum, ulusal ekonomiyi geliştirmenin Beş Yıllık Plân'ı üzerine, tarımın kalkındırılmasının yolları üzerine ve orta köylüler için vergi kolaylıkları üzerine, bürokratizme karşı mücadelenin sonuçları ve yakın görevleri üzerine Politbüro tarafından sunulan tezleri onayladı ve bu tezleri XVI. Birlik Parti Konferansı'na sunmayı kararlaştırdı. Ayrıca Plenum, Parti'nin temizlenmesi üzerine esas olarak onaylanmış olan tezleri ve SBKP(B)'nin üye ve adaylarının denetlemesini XVI. Parti Konferansı'na sunmayı kararlaştırdı. J. V. Stalin Plenum'un 22 Nisan'daki oturumunda, "SBKP(B)'de Sağ sapma Üzerine" konuşmasını yaptı. (SBKP(B) MK ve MKK Plenumlarının Kararları, bkz, "Parti Kongreleri, Parti Konferansları ve MK Plenum Toplantılarının Kararlarında SBKP(B)", Bölüm II, 1941, s. 311-323, Rusça.) (s. 5)

[2] 1923-1928 yılları arasında fiahti bölgesinde ve Donets Havzası'nın başka bölgelerinde kötülüklerini yürüten burjuva uzmanların karşı-devrimci örgütünün zararlı çalışmaları kastedilmektedir. (s. 15)

[3] Komintern VI. Kongresi 17 Temmuz-1 Eylül 1928 tarihleri arasında Moskova'da toplandı. Kongre, Komintern Yürütme Komitesi'nin hesap verme raporunu, Komünist Gençlik Enternasyonali Yürütme Komitesi'nin ve Uluslararası Kontrol Komisyonu'nun hesap verme raporlarını, emperyalist savaşlar tehlikesine karşı mücadele önlemlerini, Komünist

Printe

kaba ekonomistten fazlasını olmadılar ve şimdi Bismarkçı devlet sosyalizminin salt savuncarları düzeyine düştüler." (K. Marx ve F. Engels, "Eserler" cilt XXVII, s. 499, Rusça) Rusya'da kürsü-sosyalistlerinin burjuva-liberal reformist düşünceleri legal Marksistler tarafından vaazedildi. Rus Menşevikleri, II. Enternasyonal'in oportünist partileri ve işçi hareketini burjuvazinin çıkarlarına tabi kılmaya çalışan ve kapitalizmin sosyalizme barış içinde, yavaş yavaş intibak edeceğini vaazeden bugünkü sağ sosyalistler de aynı şekilde kürsü-sosyalizmine batmışlardır. (s. 36)

[6] 4—12 Temmuz 1928 tarihleri arasında toplanan SBKP(B) Merkez Komitesi Plenumu kastedilmektedir. (s. 52)

[7] "***Gençlik Enternasyonali***" — Dergi, Sosyalist Gençlik Örgütleri Uluslararası Birliği'nin Organı. Eylül 1915'den Mayıs 1918'e dek Zürih'te yayınlandı. 1919'dan 1941'e dek Komünist Gençlik Enternasyonali Yürütme Komitesi'nin organı olarak yayınlandı. (s. 70)

[8] Bkz. Lenin Derlemesi, cilt XIV, s. 250-259 (Rusça). (s. 77)

[9] "***Sbornik Sosialdemokrata***" (Sosyal demokrat Derlemesi) 1916 yılında V. İ. Lenin'in doğrudan yönetimi altında RSDİP MK'sı tarafından yayınlandı. İki sayısı çıktı: Ekim ve Aralık 1916'da. (s. 77)

[10] Brest Barışı döneminde (1918) Buharin ve onun tarafından yönetilen "sol" komünistler grubu Troçki'yle birlikte Parti içinde Lenin'e karşı şiddetli bir mücadele başlattılar ve henüz bir orduya sahip olmayan genç Sovyet Cumhuriyeti'ni Alman emperyalizminin darbelerine maruz bırakmak amacıyla savaşın sürdürülmesini talep ettiler. 1938 yılında anti-Sovyet "Sağcılar ve Troçkistler Bloku"na karşı yürütülen davada, Buharin'in ve onun tarafından yönetilen "sol" komünistler grubunun Troçkistler ve Sol Soyal-Dev-

Printe